

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

Universitätsbibliothek Paderborn

Svmma Practica Theologiae Mysticae

Gelen, Victor

Coloniae Agrippinae, 1652

Articulus Sextus. Perfectum tamen iudicium de supernaturalibus modis,
praerequirere, scientiam, praxin, & longam experientiam.

urn:nbn:de:hbz:466:1-9766

simplices Eremitæ, deuotæque Virgines habuerunt; eligerem sane hanc, præ illa, etiam acutissima.] piè enim aduerterunt viri docti, non minus Theologiam mysticam, quam aliam quamlibet artem, & suas phrasas, & dicendi formulas, sibi vendicare: & [Catholicè debere accipi]

Et certè, dato quod Scholasticus, aliqui pius, non nisi inferiorem aliquem, aut etiam nullum statum, in mysticis sit assecutus; de superioribus tamen, & supernaturalibus statibus, speculatiuè saltem potest bene-affici; & à Deo deuotionis solamine dignari. nam [ex hoc ipso quod veritas est finis contemplationis, habet rationem boni appetibilis, & amabilis, & delectantis.] vndè & actiones contemplatiuæ non sunt propter alium finem; sed ipsæ sunt finis. idè etiam propter se ipsas sunt diligibiles, nam finis illarum est ipsum e scire.] confirmant hoc ipsum plurima de vltimis, & supernaturalibus statibus, imò de ipsa cœlesti beatitudine, copiosè à diuersis Scholasticis conscripta; in quibus quia sapientia bene vsi, participes quoque amicitia Dei facti sunt; & tum alieno instituto, tum solatio proprio, plurimum contulerunt. Poterit ergò quilibet, cui id bona ordinatio passionum, & virtutum integritas permiserit, pro ingenij sui acumine, de Deo vt primo ente delectabiliter

contemplari; ac cæteris vtcunq; prodesse, eorum quæ didicit communionem: eisque tantò vehementius in se ipso bene-affici, quantò [delectationi f quæ est in considerando, nihil est contrarium.] [in vita enim g contemplatiua, quæ consistit in actu rationis, per se, & essentialiter inuenitur pulchritudo. Vndè sapientia octauo dicitur, de contemplatione sapientia, amator factus sum formæ illius.] ad exercitium verò practicum ordinatè instituendum, & perficiendum plura requiri, ex sequentibus clarum fiet;

Perfectum tamen iudicium de supernaturalibus modis, præquirere scientiam, praxin, & longam experientiam.

ARTICVLVS SEXTVS.

Sicut Scholasticorum, sic & mysticorum quidam, circa diuinæ vniõnis communionem, hallucinati sunt; dum in ijs quæ posteritati dederunt, in tantum theoriam, cum praxi inuoluram reliquerunt, vt mysticum exercitium, ad ordinatam praxin, etiam summa diligentia conquistum, vix erui possit: ve etiam dum Scholastica disciplina minus instructi, vehementiam affectus sequentes, talibus loquendi modis, & verbis vsi fuerunt;

O o quibus

a Vi. fusè Andr. à Iesu Disc. Elucid. 1. p. c. 6. & 7. b Praef. in lib. 3. Harth. c S. Thom. 1. 2. q. 13. a. 3. ad. 1. d S. Thom. 1. 30. contr. Gent. c. 2. e Ibid. c. 25. f Aristot. 1. Topic. g S. Tho. 2. 2. q. 180. a. 2. ad 3.

quibus non immeritò in doctrina sacra eruditos, subinde ad stomachandum commouerunt. Vndè licet, quod [sapientia causam suam, nimirum charitatem *a* in voluntate habeat,] & in ea mysticus rudis, doctissimum virum superet; [ipsa tamen sapientia secundum essentiam in intellectu existit, & per eam intellectus de omnibus rectè iudicat] in quantum per regulas diuinas diiudicat, & scrutatur omnia etiam profunda *b* Dei. [superior namque pars rationis *c* sapientiæ deputatur, inferior autem scientiæ superior autem ratio, intendit rationibus supernis, scilicet diuinis, & conspiciendis, & consulendis. conspiciendis quidem secundum quod diuina in se ipsis contemplatur. Consulendis verò, secundum quod per diuina iudicat de humanis actibus, & per diuinas regulas dirigit actus humanos.] quæ quidem omnia, si cum practico fructu fieri debeant, etiam scientiam requirunt.

His accedit longa vitæ spiritualis praxis, & experientia. experientia quidem; si enim *d* [omnes homines dicunt mihi, hoc esse dulce, per hoc non habeo notitiam experimentalem, quantumcunque etiam probent per rationes, sed opinionem, vel fidem, vel scientiam possem habere: sed si gustus meus attingit gustabile,

vel attingitur ab illo, tunc habeo notitiam experimentalem illius. similiter & de gustu interiori, & alijs sensibus spiritualibus. vndè si ego lego, vel audio, vel aliquo quod dulcis est Dominus, per hoc non habeo notitiam experimentalem, nisi gustus spiritualis attingatur à dulcedine diuina: vt dicat cum sponsa, fructus eius dulcis gutturi meo. vbi loquitur de gustu spirituali, vt patet in Glossa, & ista notitia experimentalis perfectissimorum est.] intentionem enim mentis prærequirit unionem. atque ita [sapiens *e* dictus est à sapore; quia sicut gustus aptus est ad discretionem saporis ciborum; sic sapiens ad dignoscendos lapores rerum, atque causarum aptus est.] accedat sapientia per causas altissimas, & æternas sua probat; scientia verò per inferiores, & humanas duntaxat.

Praxin verò diutinam etiam vel ipse sacer Dionysius, [exemplo magistri sui Hierothei commendat; quod scilicet multa *f* exercitatione, diuturno vsu, & diuino instinctu, hanc felicitatem sit affecutus.] Et certè si [vix in vltima *g* ætate, homo ad perfectam speculationem scientiarum, peruenire potest,] quantum magis opus erit *h* numero dierum vitæ suæ, ad hoc vt animum suum quis transferat

a S. Tom. 2. 2. q. 45. a. 1. c. 2. in c. *b* 1. Cor. 2. *c* S. Aug. 12. de Trin. c. 14. *d* S. Bonau. 6. Itin. ater d. 1. *e* Isidor. l. 10. Etym. *f* S. Dion. de Diu. num. *g* S. Th. l. 3. cont. gent. c. 48. *h* Eccles. 2.

ferat ad sapientiam, devertetque stultitiam: de his postmodum aliorum utilitati prospecturus. hæc tamen non aduersantur ijs quæ supra dicta sunt: aliud enim est in praxi circa annum septimum gratia modi operandi supernaturaliter per donum intellectus, & circa annum duodecimum ad statum Transformationis per donum sapientiæ promoueri; aliud in his ita excellere, ut alijs doctrina, & practica instructione prodesse possit. hoc enim præter praxin propriam, scientiam, & longam experientiam requirit. ne autem terminis nostris, & loquendi modis, quispiam abutatur, consequenter monemus,

In explicandis operationibus supernaturalibus, terminis egeitatis, ipsitatis, identitatis, & similibus, sobriè vtendum esse.

ARTICVLVS SEPTIMVS.

Scholasticorum rigore satis constat, quod [in rebus *b* creatis non sit idem suppositum, quod sua natura: nec idem homo, quod sua humanitas; sicut Deus est sua Deitas, Ipsitas, Egeitas, & Identitas:] in mysticis tamen operationibus perfectissimis, & pro vt vicinissimè diui-

nitati vniuntur, explicandis; subinde vtimur terminis similibus, eò quod propter arctissimæ vnionis vinculum, quo præstantiores mystici vnum sunt cum Sanctissima Trinitate, sicut Christus in Patre, & Spiritu Sancto vnum est; nihil videatur esse disunctionis; non quidem ex parte rei, & hypostaticæ vnionis; sed ex parte communionis diuinæ naturæ, in intimissimo spiritus mystici: secundum quam [quilibet videtur esse id, quod est optimum in se.] atque ita, & non aliter intelligendi sumus, circa dictos terminos. & certè si [anima id *d* solum sibi videtur agere, quod agit cum difficultate, aut agit cum timore.] quantò magis, videbitur id solum agere, quod agit cum supernaturali amore, & operandi conditione.

Iure meritò *e* ergò benignè accipiendi sunt termini, & mysticæ locutionis modi; præsertim quod [Theologia mystica, sicut & quælibet alia scientia, vel ars, proprias, & reconditas phrasas, aut locutiones sibi vendicat.] vnde [cognitiones experimentales de Deo interius, vocant sancti varijs nominibus, sicut pro rei veritate multiplicatæ sunt super numerum. *g* Vacant enim contemplationem, Ecstasin, raptum, lique-

O o 2

factio-

a Paraphr. 5. artic. 6. & Parap. 8 artic. 7. *b* 3. Thom. prima part. quæst. 3. artic. 3. *c* 1. 2. quæst. 3. arti. 5. c. *d* S. August. lib de quantit. ani. cap. 35. *e* Vt hic art. 9 *f* Vt latè Nicol. à IESV Elucid. part. 1. c. 6. *g* Gerson. Theologia Mystica spect. conf. 2.